

Disrupting Philanthropy: Technology and the Future of the Social Sector

הסדר הפילנתרופי החדש: טכנולוגיה ועתידו של המגזר השלישי

כותבים: לואיס ברנהולץ, אדוארד סקולט ובארי וארלה¹

תקציר: יעל מעוז שי

האם אנו יכולים לדמיין את חיינו ללא גישה לרשת האינטרנט, ללא הטכנולוגיה המאפשרת משלוח מסרונים (SMS) או ללא ה-GPS? בעשר השנים האחרונות שינתה הטכנולוגיה את חייהם של רבים במקומות שונים בעולם. טענתם המרכזית של מחברי מסמך זה היא כי רשת האינטרנט משנה גם את זירת הפילנתרופיה. מטרת המסמך היא אפיון מקיף ומעמיק של פניה החדשים של זירת הפילנתרופיה הגלובלית.

העבודה, אותה מגישים מחברי המסמך לקורא, ייחודית בהיקפה:

1. החוקרים פורסים באופן נרחב ורב ממדי את תמונת המצב של הפילנתרופיה כיום לנוכח השפעותיהן של הרשתות החברתיות ורשתות המידע באינטרנט.
2. בחלקו העיקרי של המסמך, מסומנות ובחנות מגמות השינוי הנובעות מן החיבור בין טכנולוגיה לפילנתרופיה.
3. את המסמך חותמת תחזית הסוקרת את המגמות העתידיות בפילנתרופיה העולמית, לנוכח השינויים הטכנולוגיים.

כיצד משתנה הפילנתרופיה העולמית?

על פי החוקרים, ניתן לזהות את השינויים שיצרה רשת האינטרנט בפתיחתם של תחומי פעילות הנובעים מאינטרסים שאינם רק כלכליים, בארגונים שאינם פועלים על בסיס היררכי ובמאמצים שיתופיים להפקת ידע ותרבות. כל אלו מאפיינים גם את זירת הפעילות הפילנתרופית. יותר מכך, תהליכים אלו משנים את האופן בו מאורגנת הפעילות הפילנתרופית, את שיטות הנתניה והתרומה ואת היקף ורמת המידע אותם מספק המגזר השלישי לפעיליו ולתורמיו, כמו גם את יכולת הניהול של המגזר כולו.

מהו הזנב הארוך של הפילנתרופיה?

"הזנב הארוך" הוא מושג הלקוח מעולם המסחר באינטרנט. חברות גדולות המתמחות בסוג זה של מסחר (למשל, אמאזון), עושות שימוש באסטרטגיית ה"זנב הארוך" כאשר הן מוכרות באמצעות האתר שלהן פריטים פחות מבוקשים (למשל במקרה של אמאזון, לא רק רבי מכר, אלא גם ספרים נדירים או כאלו העוסקים

¹ Center for Strategic Philanthropy and Civil Society, Sanford School of Public Policy, Duke University, May 2010.

בנושאי נישא). באופן מפתיע, ההכנסות ממכירת פריטי הזנב הארוך עולות באופן ניכר על ההכנסות ממכירת פריטים רבי מכר.

הפעילות הפילנתרופית בארה"ב רוויה במוסדות, גופים ופעילויות. אחת התופעות החדשניות בשדה זה היא אתרי אינטרנט היוצרים "שוק" פילנתרופי בו יכולים תורמים פוטנציאלים ליצור קשר עם ארגונים הזקוקים לסיוע. בעזרת נתונים פיננסיים, מוכיחים החוקרים כי אתרים אלו מהווים כיום את "הזנב הארוך" של הפילנתרופיה האמריקאית.

שוק הפעילות הפילנתרופי ברשת האינטרנט מאפשר ליחידים למצוא, להעריך ולהשקיע בפרוייקטים קטנים או בפרוייקטים המעניינים אותם. מיליונים של תורמים יחידים, התורמים כל אחד סכום קטן מהווים את "הזנב הארוך" של הפילנתרופיה העולמית. הסקירה המעמיקה אותה מספקים החוקרים באשר להשפעת "הזנב הארוך" על הפילנתרופיה מבהירה את האופן בו רשת האינטרנט שינתה את פניה של הנתנה החברתית.

לדעת יותר – לדעת מהר!

אחד מתוצרי הלואי של שוק הפעילות הפילנתרופי ברשת האינטרנט הוא מאגרי המידע הנוגעים לעשייה הפילנתרופית. החוקרים סוקרים את מאגרי המידע הללו ואת האפשרויות שהם מספקים לתורמים ולפעילים (מידע על יזמים, ארגונים, דפוסי נתינה, מידע על הגשת בקשות למענקים ועוד). בנוסף, זמינותו של המידע – לכל אדם, בכל רגע נתון – הפכה להיות עניין שבשגרה.

שני מקרי-מחקר העוסקים בארגונים פילנתרופיים מובאים בעבודה ומבהירים כיצד רשתות המידע, זמינותן והשימוש שנעשה בהן עשויות להביא לשינויים מרחיקי לכת במגזר השלישי האמריקאי, בכלל ובעשייה הפילנתרופית, בפרט.

עולם חדש – פרקטיקות משתנות

בפרק מרכזי במחקר מציגים החוקרים את השפעתה של החדשנות הטכנולוגית על חמש פרקטיקות פילנתרופיות:

1. כיצד קרנות וארגוני מימון קובעים מטרות ומעצבים אסטרטגיה.
2. כיצד ארגוני מגזר שלישי יכולים לצבור הון חברתי.
3. כיצד ניתן למדוד התקדמות של ארגונים.
4. כיצד ניתן למדוד את תוצאות הפעילות ואת השפעתה.
5. באילו אופנים יכולים וצריכים ארגוני מגזר שלישי לתת דין וחשבון על פעילותם לציבור ולגופים המוסדיים.

באמצעות בחינה מעמיקה של דוגמאות ומקרי מחקר מראים החוקרים כיצד הרשתות החברתיות ורשתות המידע באינטרנט משנים כל אחת מן הפרקטיקות הללו במידה ניכרת.

לאן הולכים מכאן?

- אף שהמחברים מציינים כי הזירה הפילנתרופית השתנתה במידה רבה כתוצאה מהמפגש עם הטכנולוגיה, הם מבהירים כי השינוי מתרחש באיטיות יחסית. עם זאת, הם צופים את שגשוגן של מספר מגמות;
1. שילוב בין פתרונות המכוונים להפקת רווחים לבין פתרונות אשר אינם רווחים במהותם.
  2. הקמתן של בריתות המבוססות על רשתות מידע רחבות טווח וזמניות לצורך פעילויות משותפות.
  3. הפקה זולה יותר של מידע והפיכתו של הידע המופק לנפוץ, זמין ואיכותי יותר.

המחקר פורסם על ידי המרכז לפילנתרופיה אסטרטגית וחברה אזרחית בבית הספר למדיניות ציבורית, אוניברסיטת דיוק. המחקר מומן על ידי קרן ג'ון וקתרין מקארטור. זהו מחקר בן 56 עמודים בשפה האנגלית. ניתן להורדה בקישור הבא:

http://cspcs.sanford.duke.edu/sites/default/files/DisruptingPhil_online_FINAL.pdf